

VÄLIKYSYMYS 2/2002 vp

Kansalaisten perusoikeuksien toteutuminen terveydenhuollossa

Eduskunnalle

Viime viikkojen uutiset Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiristä (HUS) ovat todistaneet koskettavalla tavalla, että monet vakavasti sairaat ihmiset eivät saa tarvitsemaansa hoitoa ja hoitojono pidentyvät. Alueiden asukkaiden perustuslain turvaama oikeus riittäviin terveyspalveluihin ei ole toteutunut.

Suomen perustuslain 19 §:n 3 momentissa säädetään, että "julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä."

Valtiovallan kuntataloutta kiristäneet ratkaisut sekä HUS:n tapauksessa erityisesti Helsingin kaupungin ottama kanta ovat ajaneet sairaiden hoidon ahdinkotilanteeseen. Supistuspäätösten vuoksi ihmiset voivat jäädä kokonaan vaille hoitoa tai hoitoa lykätään. Osa hoitoa tarvitsevista ajetaan väkisin kansalaisen kannalta kalliimpaan hoitoon.

Näin tekemällä kustannukset kasaantuvat entistä suurempina tulevaisuuteen. Kansalaisten epätasa-arvo lisääntyy, ja hoitojen myöhästymiset saattavat aiheuttaa peruuttamattomia vahinkoja.

Sairaanhoidon epäkohdat ovat kärjistyneet nyt pääkaupunkiseudulla, mutta muu Suomi on seuraamassa vauhdilla perässä. Osassa maata tilanne on jo tällä hetkellä yhtä kärjistynyt kuin HUS:n alueella.

Oppositio teki kuluvan vuoden maaliskuussa välikysymyksen terveyspalvelujen turvaamisesta. Tällöin hallitus vakuutti vastauksessaan tilan-

teen paranevan ja vetosi valmistumassa olleeseen kansalliseen terveysprojektiin.

Vain muutaman kuukauden kuluttua tästä kansallista terveysprojektia vesitettiin hallituksen budjettiriihessä. Sama poliittinen valta-akseli on suurimmassa kaupungissa, Helsingissä, toiminut nyt samansuuntaisesti.

Keväisessä välikysymyksessä arvioitiin seuraavasti: "Näyttää siltä, että terveyspolitiikassa toteutuu sama kaava kuin hallituksen muussakin politiikassa: työryhmiä, suunnitelmia, hankkeita ja lupauksia, mutta vähän tuloksia. Ongelmat ovat olleet koko ajan tiedossa. Nyt tarvitaan nopeita käytännön toimia, joilla turvataan kansalaisten oikeus päästä lääkärin vastaanotolle ja sairauden edellyttämään hoitoon viipymättä."

Tilanne on Paavo Lipposen hallituksille tyypillinen. Aina vaalien lähestyessä on tullut esille työryhmiä ja ohjelmia, joiden toteuttaminen on lopulta siirtynyt tai näivettynyt kokonaan. Jokainen muistaa kunnallisvaalien aikaisen lupauksen, jonka mukaan selvitysmies Jukka Pekkari- sen esityksillä ratkaistaan kuntatalouden ongelmat.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme valtioneuvoston asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan välikysymyksen:

Onko hallitus tietoinen, että sen lupauksen vastaisesti terveydenhuollon ongelmat ovat pahentuneet ja yhä useammat

VK 2/2002 vp — Matti Vanhanen /kesk ym.

kansalaiset jäävät vaille heille kuuluvaa hoitoa ja

aikooko hallitus ryhtyä pikaisiin toimiin kriisiytyvän terveydenhuollon ongel-

mien korjaamiseksi erityisesti pääkaupunkiseudulla ja muilla ongelma-alueilla turvatakseen kansalaisille perustuslain mukaiset oikeudet?

Helsingissä 13 päivänä syyskuuta 2002

Matti Vanhanen /kesk
Mauri Pekkarinen /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Juha Korkea-aho /kesk
Esko Aho /kesk
Hannu Aho /kesk
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Anneli Jäätteenmäki /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Tanja Karpela /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Niilo Keränen /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Katri Komi /kesk
Timo E. Korva /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Jari Leppä /kesk
Eero Lämä /kesk
Hannes Manninen /kesk
Kari Myllyniemi /kesk

Tero Mälsä /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk
Pekka Nousiainen /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Antti Rantakangas /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Juha Rehula /kesk
Markku Rossi /kesk
Mirja Ryyänen /kesk
Mauri Salo /kesk
Hannu Takkula /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Pekka Vilkkunen /kesk
Matti Väistö /kesk
Jaana Ylä-Mononen /kesk
Jouko Jääskeläinen /kd
Bjarne Kallis /kd
Leena Rauhala /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Marja-Leena Kemppainen /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Päivi Räsänen /kd
Sakari Smeds /kd
Ismo Seivästö /kd
Raimo Vistbacka /ps